

Asiakkaan näkemys maatalous- lomituksen nykytilanteesta ja tulevaisuudesta

Kuka olen ja mitä teen?

- ❖ Mustialan agrologi vuodelta 1990
- ❖ Päätoiminen viljelijä, maidontuottaja Ruokoniemen tilalla vuodesta 1997
- ❖ Perhe (2+2+2)
- ❖ Tilalla yksi vakituinen työntekijä
- ❖ Lypsykarja, 2x8 kalanruotolypsyasema
- ❖ Investointisuunnitelmat 2 robotille

- ❖ Lomitusläheiset luottamustoimet
 - ❖ Mela valtuuskunnan pj
 - ❖ MTK Osaaminen- ja hyvinvointivaliokunta vuodesta 2003

- ❖ Lomituspalvelut tilallamme hyödynnämme lähes 100%

Parasta lomituksessa (nykytila)

- ❖ Maksuton ja henkilökohtainen vuosiloma
- ❖ Mahdollistaa työstä irtautumisen = loma
 - ❖ Ilman lomitusta tai muuta apua oltaisiin vuoden jokainen päivä työssä
 - ❖ Parantaa yhdenvertaisuutta muihin työssäkäyviin
 - ❖ Sosiaalinen elämä
 - ❖ Kouluttautuminen
 - ❖ Työhyvinvointipalvelu
- ❖ Parantaa osaltaan alan kiinnostavuutta (jatkajat)
- ❖ Tukea kiirehuippuihin, maksullinen lomitus
- ❖ Luottamustoimiin osallistuminen mahdollistuu
- ❖ Vakavasti sairaana ei tarvitse mennä karjataloustöihin
- ❖ Työurien pidentyminen mahdollistuu
- ❖ Osa sosiaaliturvaa ja huoltovarmuutta
- ❖ Lomittaja tuo elämää maaseudulle!

Lomituksen haasteet (nykytila)

- ❖ Tilatasolla loma-ajankohdan suunnittelu hankalaa, mutta lomitusvaraukset tehtävä huomattavan aikaisin työvuorosuunnittelun vuoksi
- ❖ Koulun lomien aikaan lomittajat varattu, saatavuus vaihtelee
- ❖ Aina ei saa tilalle parhaiten sopivaa lomittajaa
- ❖ Ammattitaitoisten lomittajien pysyvyys
 - ❖ Lomittajan pitkä työmatka
 - ❖ Työaika vaihtelee (lyhyt/pitkä/sopiva)
 - ❖ Aamu ja iltavuorot
 - ❖ Työllistyminen tilalle karjanhoitajaksi
- ❖ Oma/lomittajan äkillinen sairastuminen
- ❖ Olosuhteet ja tilanteet muuttuvat hetkessä

Haasteet jatkuu..

- ❖ Tautiriskit
 - ❖ Tartunta lomittajaan/lomittajasta
- ❖ Työajan laskenta
- ❖ Tilojen erilaiset tekniikat ja työtavat
- ❖ Lomittajan vaihtuessa opastus/perehdytys tärkeää
- ❖ Yhtäaikaiset lomat
 - ❖ Todellinen vastuu ei siirry lomittajalle
 - ❖ Lomitukseen kuulumattomat työt pitää loman aikana järjestää
 - ❖ Lämpökeskukset
 - ❖ Laitehuollot
 - ❖ Eläinlääkärit, poikimiset, päivystysluonteiset työt
- ❖ Varallaolojärjestelyt hankalia pitkien matkojen vuoksi

Tulevaisuuden tilat

- ❖ Tilat suurenevät, riskit ja vastuut kasvavat
 - ❖ Henkinen kuormittavuus
 - ❖ Sitovuus lisääntyy vastuiden myötä
 - ❖ Vaatimukset kasvaa, mm. hiilensidonta, ilmastokuorman pienentäminen
- ❖ Monen kokoisia tiloja jatkossakin, työmäärä vaihtelee
- ❖ Harveneva joukko, melkein 10% vähenemä vuodessa
- ❖ Tilojen väliset etäisyydet kasvaa, mutta tulee myös keskittymiä
- ❖ Ulkopuolinen työvoima lisääntyy
- ❖ Työt tehdään koneellisesti
 - ❖ Koneiden säätäminen
 - ❖ Huolto, pesut
- ❖ Ammattitaito tiloilla ja lomituksessa korostuu

Lomituksen tulevaisuus

- ❖ Parhaat nykyjärjestelmän käytännöt säilytettävä
- ❖ Maatilojen talous tiukkaa jatkossakin, maksuton vuosiloma tarvitaan
- ❖ Lisää henkilökohtaisia lomapäiviä 26 → 28
- ❖ Sijaisapumaksut kohtuulliset, jotta niitä pystytään käyttämään
- ❖ Oikeus perhevapaalle
 - ❖ Pienten lasten hoitovapaa 100 pv → 250 päivään
 - ❖ Normaali sijaisapumaksu (nyt 50 % korotettu maksu)
 - ❖ Osittain päivähoidossa oleville lapsille 100 pv:n sijaisapumahdollisuus
- ❖ Lomituspalveluiden pitää seurata muun yhteiskunnan uudistuksia
- ❖ Omaishoitovapaa mahdollistettava
- ❖ Työajan laskentamallin pitää huomioida tilan olosuhteet ja lomittajan ominaisuudet, **joustoa** molempiin suuntiin entistä paremmin
- ❖ Varautuminen lomittajan tai yrittäjän nopeaan sairastumiseen resursoitava

Tulevaisuus jatkuu..

- ❖ Itsejärjestetty lomitus pitää säilyttää vaihtoehtona ja korvaustaso riittäväksi
- ❖ 120 tunnin tuettu maksullinen lomitus tuplattava 240 tuntiin
 - ❖ Koulutukseen
 - ❖ Omaan menoihin
- ❖ Osittainen sairauspäiväraha lomituslakiin sijaisapuperusteeksi (yhdenvertaisuus)
- ❖ Työkyvyttömyysperusteinen sijaisapu edellyttää 20 työkyvyttömyyspäivän jälkeen myönteistä sosiaaliturvaetuspäätöstä
 - ❖ Kohtuuttomien takaisinperintöjen vähentämiseksi nostetaan raja työkyvyttömyystilanteissa 60 päivään tavallisella lääkärintodistuksella
 - ❖ Vasta 60 päivän jälkeen edellytetään myönteinen sosiaaliturvaetuspäätös
- ❖ Nykyaikainen maatila koulutautuu jatkuvasti
 - ❖ Koulutukseen osallistuminen takaisin sijaisapuperusteisiin

Tulevaisuus jatkuu..

- ❖ "Välitä viljelijästä"- lomitusapu
 - ❖ Toimisi samaan tapaan kuin palvelusetelit
 - ❖ Tukihenkilön suosituksella pari päivää asioiden selvitykseen erityisissä tilanteissa
- ❖ Lomittajan työllistymistä tukisi mahdollisuus tehdä tilalla muitakin työtehtäviä kuin välttämätön karjataloustyö jos on sellaista työtä ja lomittajalla osaamista

Lomitushallinto tulevaisuudessa

- ❖ Käyttäjän näkökulmasta hallinto pitää olla
 - ❖ Luotettava ja toimiva
 - ❖ Joustava
 - ❖ Hyvin tavoitettava
 - ❖ Asiakaspalvelijan tunnettava lomittajat ja tilan olosuhteet
 - ❖ Lomittajien saanti turvattava tasapuolisesti koko maassa
- ❖ Olemassa olevan verkoston kehittäminen kannatettavampaa kuin kokonaan uuden luominen → MELA → Paikallisyksiköt nykyistä suurempina
- ❖ Suurempi lomituksen paikallisyksikkö ei meidän tilalla auttaisi lomituksen saatavuuteen tai laatuun, mutta raja-alueiden tilat voisivat hyötyä
- ❖ Lomitusnetti toimii vaihtelevasti → kehitettävää
 - ❖ Nyt paras tapa varata lomaa; puhelin, tekstarit ja sähköposti
 - ❖ Tulevaisuudessa kännykkäsovellus lomitusvarauksille?

Kiitos mielenkiinnosta!